

ג. בדין ישראל נאמר ביום ההוא... חמה אין לי [ועוד נאמר על שעת הדין ש-די לא מצאנהו שגיא כח... רב חיננא בר פפא], ובעובדי כוכבים – משא נינוה... נקם ה' ובעל חמה, נקם ה' לצריו ונוטר הוא לאויביו (רבי חמא בר' חנינא). [וכן אמר רבי אלכסנדר על הכתוב והיה ביום ההוא אבקש להשמיד את כל הגוים הבאים על ירושלים – אמר הקב"ה: אבקש בניגני שלהם (= קורות מעשיהם) אם יש להם זכות אפדם ואם לאו אשמידם].

וכן אמר רבא: ... אמר להם הקב"ה לישראל, כשאני דן את ישראל איני דן אותם כעובדי כוכבים... אלא אני נפרע מהם כפייד של תרגולת. דבר אחר: אפילו אין ישראל עושים מצוה לפני כי אם מעט כפייד של תרגולת שמנקרים באשפה, אני מצרפם לחשבון גדול... בשכר שמשועים לפני אני מושיעם. וכן דרשו שהקב"ה פודה את ישראל בממונם בעולם הזה כדי שיזכו לעולם הבא (ר' אבא). וכן מיסרם ביסורים בעולם הזה כדי שיחזקו ורועותם לעולם הבא (רב פפי בשם רבא). וכן המשילו זאת לאדם הנושה משני בני אדם, אחד אוהבו ואחד שונאו; אוהבו – נפרע ממנו מעט מעט. שונאו – נפרע ממנו בבת אחת (רבי אבהו).

ד. רבי אבא בר כהנא יישב סתירת הפסוקים בענין, שצדיק גמור אינו נענש עם הרשעים בפורענות הבאה בגללם, מה שאין כן צדיק שאינו גמור. ואפילו צדיקים שקיימו את התורה מאל"ף ואת תי"ו, כל שהיה בידם למחות ולא מיחו, נענשים כצדיקים שאינם גמורים (וממקדשי תחלו – ממקודשי. רב יוסף).

דף ד

ו. המתפלל ביחיד בראש השנה – מתי יש לו להתפלל תפילות שחרית ומוסף?

אמר רב יוסף: אל יתפלל אדם תפילת המוספין בשלש שעות ראשונות של היום ביום הראשון של תחילת השנה (והוא הדין ביום שני של ר"ה. ע' או"ח תקצא; ר"ח כאן ותוס' ברכות כו; אמת ליעקב) – שאז היא עת הדין, ושמא מתוך שיחיד הוא, יעיינו בפנקסו ויידחה. אבל שחרית יתפלל אז, כיון שיש ציבור שמתפללים באותה שעה – אינו נדחה.

וכן לא יתקע היחיד בשופר בשלש שעות ראשונות, כדי שתהא תקיעתו בזמן שהציבור תוקעים (עפ"י מהרי"ל הל' שופר יד. הובא במגן אברהם תקפט; משנ"ב תקפח סק"ג תקצא סקט"ו).

דף ה

ז. האם נאמרו הלכות מומין לקרבנות של בני נח?

בן נח מקריב קרבנות בעלי מומים. אבל לא מחוסר אבר (מכל החי...).

א. מדובר בבמה שבונה לעצמו, אבל בבית המקדש – אסור להקריב בעל מום ואפילו בדוקין שבעין, כקרבן ישראל (תוס').

ב. קרבן זקן וסריס – לא נאסרו לבני נח (תוס'. ומ' בסוגיא שהטריפה אסורה לב"ג לקרבן).